

РУДЯНСЬКИЙ Олександр Миколайович (26. 10. 1935, смт Уралець, нині с-ще Свердловської обл., РФ — 23. 05. 2021, Донецьк) — композитор, педагог. Професор (1993). Заслужений діяч мистецтв України (1993). Член НСКУ (1966). Лауреат та дипломант всесоюзних й українських музичних конкурсів. Закінчив Московський музично-педагогічний інститут імені Гнесіних (1963; кл. А. Хачатуряна). Відтоді — викладач, від 1969 — старший викладач кафедри теорії музики Алма-Атинської консерваторії; від 1974 — завідувач однойменної кафедри Карагандинського педагогічного інституту (обидва — Казахстан); від 1977 — у Донецькій музичній академії: від 1988 — доцент, від 1993 — професор кафедри теорії музики та композиції. Працював у музично-сценічних, симфонічних та

камерних жанрах. У своїй творчості Р. вдало поєднував елементи української, російської та казахської музичних культур, зокрема знайшов їхнє художнє втілення у балеті «Піке в безсмертя» (1967), опері «Чумацький шлях Тараса» (лібрето В. Юречка, 1991), кантаті «Пісня акинів», Концертино для віолончелі з оркестром. Також приділяв багато уваги тембральній драматургії у галузі оркестру. Автор спогадів «Мой путь в искусстве» (Д., 2010).

Основні твори

опера «Данко» (за М. Горьким, 1978); балети — «Легенда про жовтий степ» («Цілина», 1981), «Приборкання вогню» (1985); оперета «Край тюльпанів» (за повістю Ч. Айтматова, 1970, 2-а редакція 1982); вокально-симфонічні — кантати «Росія», «Мамаїв курган»; для симфонічного оркестру — Увертюра на казахські теми (1966), поема «Донбас» (1986), «Грецьке капричіо» (1991); для струнного оркестру — «Пасакалія» (2000); для віолончелі з симфонічним оркестром — «Кюй-капричіо» (1969), Концерт-поема (1983, 2-а редакція 1987); для фортепіано з оркестром — «Шкільний концерт»; камерні твори, хори, романси, пісні, музика до театральних вистав.

Рекомендована література

1. Гливинский В., Киреева Т. О музыке Олександра Рудянского. Д., 1990;
2. Шумилина О. Олександр Рудянський: юбилей життя, юбилей творчості // Музичне мистецтво: Зб. наук. ст. Д., 2006. Вип. 6.

В. Г. Іванченко

Бібліографічний опис:

Рудянський Олександр Миколайович / В. Г. Іванченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891875>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).